

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 maja 2016 roku w sprawie z wniosku R. H. przy udziale E. H. o podział majątku wspólnego, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi:

I. ustalił, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków R. H. i E. H. wchodzi:

1. Spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w Ł. przy ul. (...),

2. Ruchomości:

a) kanapa, stół, 4 krzesła, witryna, szafka rtv, kino domowe S., obraz, łóżko, szafa, biurko, meble kuchenne typu euro, stolik, płyta gazowa, lodówka whirlpool, robot kuchenny Zelmer, piekarnik, żelazko, deska do prasowania, suszarka, pralka W., lustro, łóżko z materacem, półka, biurko, szafa, lampa, szafa komandor, szafka shela, 2 plafony, okap W., stolik kuchenny, suszarka, wiertarka, 2 krzesła plażowe, parawan, parasol plażowy, nóż krawiecki, mosiężna figurka wikinga, toster, walizka, 2 kołdry, poduszki, ręczniki, rower męski, rower dziecięcy,

b) rolety rzymskie, 2 obrazy, telewizor Samsung 40ca, żyrandol, 2 krzesła, rower damski,

I. dokonał podziału majątku wspólnego byłych małżonków R. H. i E. H., w ten sposób, że:

1. przyznał na wyłączność na rzecz wnioskodawcy składniki majątku opisane w punktach I 1 i I 2 a),

2. przyznał na wyłączność na rzecz uczestniczki składniki majątku opisane w punkcie I 2 b)

I. zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki tytułem spłaty kwotę 60 532 złote płatną w terminie do dnia 31 grudnia 2016 roku,

II. przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi na rzecz adw. T. W. kwotę 1476 złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu,

III. przyznać i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi na rzecz adw. L. T. kwotę 1476 złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce z urzędu,

IV. nie obciążył stron kosztami postępowania.

Apelację od powyższego postanowienia wniosła uczestniczka postępowania E. H., zaskarżając go w zakresie pkt. III i V.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, dowolną, wybiórczą i wykraczającą poza swobodną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegającą na:

a) bezzasadnym przyjęciu, że uczestniczka postępowania w okresie od czerwca 2013 roku do września 2013 roku bezprawnie wypłaciła z tytułu sprzedaży akcji pracowniczych kwotę 31.500 zł, którą winna podzielić się z wnioskodawcą;

b) bezpodstawnym przyjęciu, że uczestniczka postępowania nie przedstawiła żadnych przekonujących dowodów na okoliczność na co spożytkowała pieniądze otrzymane z tytułu sprzedaży akcji pracowniczych w okresie od czerwca 2013 roku do września 2013 roku podczas gdy w aktach sprawy znajduje się PIT – 38 uczestniczki za rok 2013 (k.

115-115v), z którego jednoznacznie wynika, że uczestniczka z tytułu sprzedaży akcji zapłaciła podatek w wysokości 10.300,85 zł, co Sąd I instancji całkowicie pominął;

c) fakt przeznaczenia przez uczestniczkę postępowania pieniędzy ze sprzedaży akcji na zapłacenie podatku (10.300,85 zł), na opiekę pielęgniarską, nad chorą matką, na pogrzeb matki, na alimenty dla syna (po 500 zł miesięcznie), na honorarium pełnomocników w sprawie rozwodowej i w sprawie karnej, na utrzymanie własne oraz mieszkania matki (od sierpnia 2013 roku) nie był kwestionowany przez wnioskodawcę w toku postępowania, toteż okoliczności te jako fakty niezaprzeczone nie wymagały dowodu;

1. § 6 pkt. 4 w zw. z § 7 ust. 1 pkt. 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461; zm.: Dz. U. 2015 r., poz. 616) przez jego błędne zastosowanie wynikające z niezasadnego przyjęcia, że wartość udziału uczestników postępowania mieściła się w przedziale od 5.000 zł do 10.000 zł, co skutkowało przyznaniem pełnomocnikowi uczestniczki kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w błędnej (zaniżonej) wysokości, podczas gdy wartość majątku uczestników postępowania ustalona została przez Sąd na kwotę 176.000 zł, toteż wartość udziału każdego z uczestników wynosi 88.000 zł, co winno skutkować przyznaniem pełnomocnikowi uczestniczki kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w wysokości 3.600 zł netto (4428 zł brutto).

W oparciu o wskazane zarzuty uczestniczka wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w zakresie pkt. III poprzez zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania tytułem spłaty kwotę 76.282 zł płatną w terminie do 31 grudnia 2016 roku oraz zmianę zaskarżonego postanowienia w zakresie pkt. V poprzez przyznanie i wypłacenie ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi na rzecz adw. L. T. kwotę 4.428 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce postępowania z urzędu, a także przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej uczestniczce postępowania z urzędu w postępowaniu przed sądem II instancji, oświadczając, że nie zostały one pokryte w całości, ani w części.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca wniósł o jej oddalenie oraz przyznanie kosztów pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu w postępowaniu przed Sądem II instancji, oświadczając, że nie zostały one pokryte w całości ani w żadnej części.

Sąd Okręgowy na podstawie art. 382 k.p.c. dodatkowo ustalił:

E. H. z tytułu sprzedaży akcji zapłaciła podatek w wysokości 10.300,85 zł. (PIT-38 – k. 115-115 odwr.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jest częściowo zasadna i skutkowałą zmianą zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd I instancji, które przyjął za własne. Wymagały one jednak uzupełnienia w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, na podstawie dowodów złożonych przez uczestniczkę postępowania w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji.

Przechodząc do oceny zasadności zarzutów apelacji, zdaniem Sądu Okręgowego, należało uznać, iż są one częściowo trafne, gdyż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, po uzupełnieniu go w postępowaniu apelacyjnym oraz jego ocena, prowadziły do zmiany w zakresie rozstrzygnięcia o rozliczeniu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty każdego z małżonków w postaci kwoty uzyskanej tytułem sprzedaży przez E. H. akcji pracowniczych (...).

Sąd odwoławczy uznaje za uzasadnione stanowisko strony skarżącej, iż rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zapadło z naruszeniem art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie treścią wskazanego przepisu sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Taka ocena dokonywana jest na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a ponadto powinna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny

i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i – wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

Zarówno w literaturze jak i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że ocena powyższa oparta nadto być musi na wszechstronnym rozważeniu zgromadzonego materiału dowodowego, przez co należy rozumieć uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności. (por. W. Siedlecki, Realizacja zasady swobodnej oceny dowodów w polskim procesie cywilnym, Nowe Prawo 1966/4 str. 20). W sytuacji zatem, gdy Sąd ustala niektóre okoliczności relewantne w sposób sprzeczny ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, pomija niektóre okoliczności relewantne dla rozstrzygnięcia sprawy jak też, dokonuje określonych ustaleń co do okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, lecz nie uwzględnia ich następnie przy dokonywaniu oceny zasadności powództwa, nie można mówić o tym, że rozstrzygnięcie, zgodnie z dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c., opiera się na wszechstronnym rozważeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

W realiach niniejszej sprawy Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że w okresie od czerwca 2013 roku do września 2013 roku, a zatem jeszcze w okresie trwania małżeństwa stron, uczestniczka sprzedała akcje pracownicze, uzyskując z tego tytułu łącznie kwotę 44.167,08 złotych. Niewątpliwie fakt zbycia akcji pracowniczych w powyższym okresie został wprost przyznany przez uczestniczkę na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2016 roku, jak również w apelacji. W krótkim okresie czasu po sprzedaży kolejnych akcji, uczestniczka dokonywała również kolejnych wypłat z konta bankowego, wypłacając łącznie kwotę 43.500 złotych. Sąd słusznie zważył przy tym, że tylko zużycie przez uczestniczkę tych środków na potrzeby rodziny lub usprawiedliwione swe utrzymanie np. leczenie, wypoczynek, mogłoby wyłączyć obowiązek ich rozliczenia (por. postanowienie SN z dnia 21 marca 1997 roku, III CRN 31/77, OSNC 1997, nr 12, poz. 243). Prawidłowe było również ustalenie Sądu I instancji, że w okresie od czerwca 2013 roku do września 2013 roku uczestniczka pozostawała bez pracy, nie otrzymując również zasiłku dla bezrobotnych i w tym okresie jedynym jej źródłem utrzymania uczestniczki były środki finansowe pochodzące ze sprzedaży akcji pracowniczych. O ile należało zgodzić się także ze stanowiskiem Sądu I instancji, iż wbrew twierdzeniom uczestniczki nie sposób uznać, by cała powyższa kwota została przeznaczona na zaspokojenie usprawiedliwionych własnych potrzeb uczestniczki, to błędnie uznał, że uczestniczka nie przedstawiła w tym zakresie żadnych przekonujących dowodów. Uwadze Sądu I instancji uszło bowiem, iż uczestniczka w toku postępowania przedłożyła do akt sprawy dokument w postaci PIT-38 za rok 2013 (k. 115-115 odw.), z którego jednoznacznie wynika, że z tytułu sprzedaży akcji zapłaciła podatek w wysokości 10.300,85 zł. Powyższe ustalenie faktyczne, prowadzić zdaniem Sądu Okręgowego musiało do wniosku, iż ocena Sądu I instancji była oczywiście nietrafna. Ustalenie to wskazywało bowiem, że ziściły się przesłanki, w oparciu o które uczestniczka mogła domagać się odpowiedniego rozliczenia z tytułu zapłaconego podatku dochodowego. W pozostałym zaś zakresie Sąd Rejonowy słusznie uznał, że miarodajnym kryterium pozwalającym na ustalenie uzasadnionych potrzeb uczestniczki związanych z niezbędnym utrzymaniem jest przeciętne miesięczne wynagrodzenia w gospodarce narodowej, które wynosi około 3.000 złotych netto, a zatem pokrycie usprawiedliwionych wydatków w okresie 4 miesięcy uczestniczka potrzebowała środków finansowych w kwocie 12.000 złotych.

W konsekwencji należało przyjąć, iż uczestniczka postępowania z tytułu kwoty uzyskanej ze sprzedaży akcji pracowniczych w łącznej wysokości 43.500 zł winna zwrócić wnioskodawcy kwotę 10.599,58 zł. ($43.500 \text{ zł} - 12.000 \text{ zł} - 10.300,85 \text{ zł} = 21.199,15 \text{ zł} / 2$). W tym stanie rzeczy zasądzeniu od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki E. H. tytułem spłaty podlegała kwota 65.682,21 zł ($80.000 \text{ zł} - 6.575 - 10.599,58 \text{ zł} + 2.856,79 \text{ zł}$).

Zarzut naruszenia § 6 pkt. 4 w zw. z § 7 ust. 1 pkt. 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461; zm.: Dz. U. 2015 r., poz. 616) był zasadny. Rozstrzygnięcie Sądu I instancji o kosztach pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestniczki E. H. zawarte w pkt. V postanowienia z dnia 5 maja 2015 roku jest błędne. Przedmiotem niniejszej sprawy jest podział majątku dorobkowego między byłymi małżonkami H.. Wymiar wynagrodzenia dla pełnomocnika wnioskodawcy w osobie adwokata w takiej

sprawie jest określony w § 7 pkt 10 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz. U. z 2013 roku, poz. 461, ze zm.) i wynosi „stawkę obliczoną na podstawie § 6 od wartości udziału”. Nie ulega przy tym wątpliwości, że do podziału zgłoszone zostały składniki majątkowe o łącznej wartości 176.000 złotych (mieszkanie przy ul. (...) oraz ruchomości). Tym samym wartość udziału działowego wynosiła po 88.000 złotych, a więc od tej wartości należy obliczać wysokość należnego wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu. Wynosi ona zgodnie z przepisem § 6 pkt 6 powołanego rozporządzenia 3.600 złotych (netto). Z kolei w zgodzie z § 2 ust. 3 Dowołanego rozporządzenia Sąd podwyższył wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu o stawkę podatku od towarów i usług (VAT), która wynosi obecnie 23%. Mając powyższe na względzie należało przyznać na rzecz adw. L. T. kwotę 4.428 zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnicze postępowania E. H. z urzędu

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie w pkt. III i zasądzoną kwotę 60.532 zł podwyższył do kwoty 65.682,21 zł, zaś zasądzoną w pkt. V kwotę 1.476 zł podwyższył do kwoty 4.428 zł.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

Zważywszy, że w toku postępowania drugoinstancyjnego wnioskodawca R. H. korzystał z przyznanej z urzędu pomocy (...) zaś uczestniczka postępowania E. H. korzystała z przyznanej z urzędu pomocy (...) przyznał i nakazał wypłacić na rzecz każdego z ustanowionych z urzędu pełnomocników ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi kwoty po 2.952 zł, obejmującą podatek VAT w wysokości 23% - § 2 pkt. 5, 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800).